

[A. M. Hansen.]

om i Udvalget. De Ændringer, som den højtærede Minister har foreslaaet, kan jeg tilslige mit Partis Tilslutning til.

Hvad angaar det andet Lovforslag, Forslaget til Lov om Lønninger for Folkeskolens Lærere, kan jeg ligesom de foregaaende Talere give min Tilslutning til, at dette Lovforslag gennemføres i Forbindelse med den forelagte Tjenestemandslov.

Hans Hansen: Desværre kan jeg ikke deltage i den forholdsvis Enighed, der har været om disse to Lovforslag fra de forskellige Ordføreres Side. Jeg vil alligevel gerne uden Hensyn hertil udtale min Anerkendelse af det store og gode Arbejde, der ligger i Lovforslaget og i de Bestræbelser, der er udfoldet for at forenkle og skabe de nødvendige og tiltrængte Avancementsmuligheder. Man jeg vil gerne fremsætte et Par principielle Bemærkninger om hele det vanskelige Problem: Spørgsmaalet Statens Tjenestemænd og Etaterne i Almindelighed.

Efterhaanden som vort Samfund gaar frem i Organisation, melder der sig, forekommer det mig, et nyt Problem, naar man ser paa Etaterne og Tjenestemændene i Forhold til hele Folkestyrets Idé. Naar Etaterne er underlagt Staten, saa staar det saadan, at selve Etaterne og den parlamentariske Fagminister, der er i Spidsen for Etaterne, i sig selv frembyder den Fare, at der indenfor Staten ganske automatisk danner sig smaa Stater inden i Staten, og disse Stater, disse Etaters Tjenestemænd vil, tror jeg, ganske uvilkaarligt, uden Hensyn til vedkommende Fagministers Dygtighed og Evne til at hævde sig, altid indirekte tvinge vedkommende Fagminister til at arbejde for sig og staar derfor i Virkeligheden efter min Mening som den alvorligste Fare for hele Folkestyrets Idé. Jeg skal ikke komme ind paa, hvad Retsforbundets Stilling principielt er med Hensyn til Etaterne og de Virksomheder, der er underlagt Staten, i Forbindelse med det, jeg mener er Statens naturlige Opgave.

I Lovforslaget og i dets Princip ligger der en Erkendelse af, at man ikke retter sig efter de Regler, som gælder i det frie Erhverv. Det beror paa, at Staten ikke lønner ud fra den Betragtning, at det gælder om at skaffe sig det bedst mulige Arbejde til den Stilling, Talen er om. Vi ved jo alle sammen, at der i Øjeblikket ligger 10 000 Ansøgninger fra Folk, der venter paa at komme til.

Den ærede Ordfører for det radikale Venstre gengav en Samtale, han havde ført

med en ung Tjenestemand. I Virkeligheden har denne unge Tjenestemand Ret. Det, Lovforslaget tager Sigte paa, er i Princippet en Sikring af dem og for dem, der i Øjeblikket sidder i Stillingerne, og til Dels en Aflukning for Tilgang, idet man gør Adgangen sværere, end den i Forvejen var. Man erkender derved, at det ikke var nødvendigt at lønne højere, fordi der er rigelig Tilgang. Den naturlige Lønningslov, som gælder i de private Erhverv, og som bestemmes af Forholdet mellem Tilbud og Efterspørgsel, er her sat ud af Kraft. Jeg kan derfor ikke se andet end, at Systemet og Princippet i sig selv maa siges at være de gamles Sejr over de unge.

Til Belysning af, om det er betimeligt at forelægge disse Lovforslag nu, skal jeg nævne, at Januarpristallet viser, at Statens Lønningsudgifter pr. 1. April i Kraft af dette vil gaa ned med 6½ Mill. Kr., hvorimod nærværende Lovforslag, hvis det gennemføres, jo til Dels vil standse denne Nedgang. Jeg skal senere gøre et Par Bemærkninger herom.

Med Hensyn til det saglige i Lovforslaget skal jeg først bemærke, at dette bestaar af 841 Paragraffer, og med Hensyn til dets Overskuelighed skal jeg sige, at jeg synes, det er saa indviklet, at kun i faa af de mange Tilfælde, hvor jeg har henvendt mig til en Tjenestemand derom, har vedkommende selv vidst, paa hvilken Maade han nu skulde have sin Løn, selv om han vidste, hvor meget han skulde have.

Det vrimler i Lovforslaget af forskellige Lønningsmetoder. Man giver Grundløn, Alderstillæg, Stedstillæg, Reguleringstillæg, Befordringsgodtgørelser, Tjenesterejsegodtgørelse, Vederlag for Overarbejde, Vederlag for mistede Fridage, Natpenge, Bosættelsespenge, Kørepenge, Sejlpenge, Kosttilskud, Opholdstillæg, Tildeling af Tjenestejord og Uniformsgodtgørelse og meget, meget mere. Det vidner om Lovforslagets Overskuelighed.

Under den før omtalte Forespørgselsdebat drøftede man her i Tinget hele det økonomiske Problem og den øjeblikkelige økonomiske Situation, og det Spørgsmaal blev stillet, hvad Regeringen og Rigsdagen vilde foretage for at bringe Pristallene i nærmere Overensstemmelse med hinanden. Der blev under denne Debat egentlig ikke givet noget Svar herpaa, men det forekommer mig, at nu ligger Svaret her. Det, Regeringen agter at foretage, og det, hele Rigsdagen synes at give sin Tilslutning til, er, som det foreslaas i nærværende Lovforslag, at forhøje Lønningerne for Statens